

Den Fri Sindedde.

4de Aarg. Fredagen, den 21de September, 1838. Nr. 75.

Kedigeret og udgivet af Claudius Rosenhoff.

Motto: Non haber, sed esse.

Ei blot synes, men være.

(Tycho Brahes Snmb.)

Den 21 September.

Over Voven Barcarolen lød,
Og med Fakler bragtes Serenaden;
Intet tryglet Hurra man ham bød,
Da man trak hans Vogn igjennem Gaden.
Vel var det ei nogen gylden Karm,
Liig den anden, som man saae forleden;
Nei, den var, som Kunstneren, beskeden;
Smukt dog gik det, uden tilkjøbt Arm.

Hine Toner er' ei veiret bort,
Lyde end i Manges, Manges Øre; —
Og dog alt en Vemods Moll-Accord
Lader sig idag i Glæden høre?
Glade Folk! som nu henrykket staaer,
Vistnok ei saa snart Du glemme kunde,
Hvilken dyb og varig Hjertevunde,
Os September slog forgangen Aar!

Fjernt herfra — hvor Kongers Stov blev lagt,
Saae man og et Folketog fremtrine;
Folkeligt, som dette, uden Pragt, —
Ak, men Kummer stod i Alles Mine!
Og Johannes Hage Manden hed,
Som man viste her den sidste Åre,
Som man fandt en Hæder i at bære
Til den sande Frihed, Fryd og Fred.

Nyd kun denne Frihed, Fryd og Fred!
Lad vort Suk ei mane Dig tilbage!
Men, naar Du fra Lyset skuer ned,
See til dem, der nu Din Plads indtage!
Har de ærligt røgtet deres Kald?
Har de fulgt den Vei, som Du dem viste?
Er det stille Løvte ved Din Kiste
Ikke glemt for Døgnværks hule Skal?

Snart, o snart, skal atter nær Din Grav
Samles Folkets kaarne Mænd til Thinge;
Du, som mangt et herligt Frøkorn gav,
Der vil spire og os Frugter bringe:
Lad Din lyse Aand omsvæve dem,
Lær dem sindigt veie, kjækt at tale,
Saa det frie Ord fra lukte Sale
Stige kan for Kongens Throne frem, —

Saa det hjælpe kan, saa dette Land,
Som Alfader har saa rigt begavet,
Aldrig mangle Brød til nogen Mand,
Aldrig mangle Drift paa Mark og Havet! —
Da engang, i bedre Dages Skjød,
Skulle Alle ret den Jubel fatte,
Som nu Mange bringe Kunstens Skatte
Og den store Kunstner, som dem bød!

længere kan undvære, derom twiler vel ingen oplyst Mand. Hvo er det da, der ikke ynder Trykkesfriheden? Hvo er det, der som et draget Sværd stiller Kongens Ønske fra Folkets Ønske? —

Det er tilstrækkeligt bekjendt, hvorlunde Mænd, sande Mænd, Mænd med Indsigter og Kundskaber, med ørlig Billie og dygtig Enne, redelige, sindige og loyale Mænd forstenedes, da Forordningen af 27 Septbr. 1799 udkom. De bitre Ord, som den dybeste Smerte afpresede dem og som endnu igjennem 4 Decennier læses og læses atter, har man rigtignok søgt at anvende som Bevis imod deres egen Paastands Rigtighed; man har ret sophistisk sagt: at hvor man saa frit paa Prent turde beklage sig over, at ingen Trykkesfrihed eksisterede, der var netop Trykkesfrihed. Men er da denne Tolerance stort Undet, end hin let overkomelige Edelmodighed, en haard Creditor viser, naar han, esterat have skilt sine Skyldnere ved deres kjæreste Giendum, taaler de bidende Ord, disse i afmaegtig Harme udstode, uden at drage dem til Ansvar?

Men, sukkede man ved den tidtomtalte Forordning, hvad skal man da gjøre nu, da det fast synes, som man vilde ansee det for en stor Ulykke, om den Sid var endnu, da hin Forordning var den ene gjældende; nu, da man endog ønsker den tilbage, om ikke som et større Gode, saa dog som et mindre Onde? — Blodige Taarer kunde man græde, hvis Taarer kunde udsltte en eneste Tøddel af alle de Placater og nærmere Bestemmelser hvorved Trykkesfrihedens Grændser senere ere blevne endnu snevrere sammentrukne, som var Trykkesfrihed en Pest, for hvis Udbredelse den sikreste Gordon endnu ikke varre sikrende nok. — Dog, hvortil alle Exclamations og Beklagelser? Det er jo bedre, at benytte det Lidet, der haves, end klynke over det Meget, der ikke haves! Men: „Veder, saa skal Eder gives; banker, saa skal der lukkes op for Eder!” staar der frevet, og derfor bor vi bede, lede og banke indtil det kan hjælpe!

See vi hen til den store Interesse, hvormed Nationen nu folger de offentlige Anliggender, hvorledes ikke Borgerne længere ere et saadant villielost Nedstab i Magthaveres Haand, der ikke kjende anden Pligt end at lyde, betale deres Skat, uden at vide hvortil, og lade sig forbloffe fra at paatale deres lovlige Ret, — og spørge vi os da, hvad der har givet denne Interesse, denne Selvsølse af eget Værd den fornemste Impuls, da tor vel Ingen negte, at det er Pressens Frembringelser, der gav det

slumrende Embryon Liv til at udvile sig. Men, skal da denne livsopvækende Kraft, fordi den muligen undertiden kan virke i en feil Retning, indesluttes; skal den behandles som Barnet, der indsnores i Svob og Bindler? — selv denne Indsnerpæ begynder man jo nu at forkaste som en Feil i den physiske Opdragelse: det unge Liv skal bevage sig frit! — At man drager Omsorg for, at den Spæde ikke skal gribes i Lyset, forbrænde sig Fingrene eller stikke Sld i et gammelt Gardin, det er simpel Ummøpligt; men at unddrage Inglingen og Manden den velgjorende Solens Straaler, for at de ikke skulle brænde ham Fregner, eller i den Formening, at det er bedre, han seer Alt i usikkert Tusmørke, end i klar Dagsbelysning, det er ennen naragtigt eller grusomt. — Er det vel en Nation, som den danske, værdigt, at endnu saa mange af dens største og bedste Mænd nedsages til at fægte i Baghold? Er det den værdigt, at Enkelte, der føle sig dristige nok til at udskyde Kugler, men maa ikke dygtige nok til at støbe dem, skulle falde som Sonessere for Hine? Er det overhoved anständigt for den, at man stiller den Skribent, der ikke vil gaae i Ledebaand, i Parallel med Liniedandsere eller Tassenspillerne, saa at det kun er hans Forvovenhed, Dristighed og Behændighed, der tiltaler Publicum, ikke Sandheden selv, han med Varme forsvarer? Og hvorfor troer man da egentlig at visse Skrioter kunne stiske saa stor Ulykke? Er det ikke at sætte Mistillid til Folkets egen Indsigt og Selvstændighed? Sandelig! det danske Folk vil overbevises, ikke blot overtales, eg i en fri Discussion vil det ikke mangle paa Pro og Contra; vilde end Enkelte lade sig bestiske af fare Ord, Sandheden vilde dog seire, og den bedre største Deel af Folket vil vel vide at vælge det Bedste. En ørlig Opposition er det sikrest at mode med ørlige Vaaben. Det var næsten at ønske — siger etsteds en berømt Autor — at selv slette Skrioter kunde virke stærkt og hurtigt, da bragde de gode desto lettere Held, ja endnu i rigere Maal; thi det Gode bliver stedse paa Kraftens Side, fordi der ikke gives dumme Engle, men vel dumme Djævle.

(Fortsættes.)

Nyheds-Artikel.

København.
Ogsaa vi skyde sel vore Læsere, at give en Beretning om Thorvaldsens Ankoms; men i Sandhed, naar man lader sig henrije af Dieblifikets Indtryk, naar man føler sig dybt

gjennemtrængt af den glade Overbevisning, at en National-Begeistring dog endnu kan finde Sted i vort folde Nord, — da er man kun en daarlig Jagttager, og maa altsaa blive en endnu slettere Gjengiver. I Haabet om, at vere selvstue Esere ikke tilstrive vor Forsommelse anden Marsag, end den sande: Mangl paa Eyne, ville vi derfor noxes med at henvise til „Københavnsposten“ og „Dagen“, forsikrende, at Begge ikke overdrive, i Alt hvad der er Godt, med Hensyn til den hederlige og fortjente Modtagelse, der blev Kunstneren til Deel; den var lige saa sjeldan som Manden selv. — Fra Helsingør have vi imidlertid erholdt folgende Meddelelse, som vi ville optage som et Supplement til de øvrige Beretninger:

Sondagen den 16 Dennes besogte to, hver i sit Slags merkelige, Maend Helsingør og dens Omegn; den Enne var General-Gouverneuren i Vestindien, General v. Scholten, der spiste Frokost paa Bagtibet, og som en Selvfolge blev modtaget med Kanonkud; den Aanden var Thorvaldsen, der paa Fregatten „Nota“ var ankommen til Hornbæk-Bugten. Da dette rygtedes i Helsingør, leiede endel af de anseeligste Borgere, tilligemed nogle Herrer fra Sverige, Dampskibet „Dronning Maria“, og droge ned til Fregattens Ankerplads, for at byde Kunstneren velkommen. Ved denne Leilighed blev der affjunget en smuk Velkomst sang af Pastor Boje, og en Deputation begas sig ombord paa Fregatten, for at lykonne Kunstneren til hans Ankomst. Siden gik Thorvaldsen ombord paa Dampskibet, og takkede med dyb Folelse sine Landsmænd for deres Opmerksamhed. —

Forskellig Modtagelse.

Protectionernes Mand og den herlige Kunstner besogte Begge vor Stad i Dag; Begge blev Være til Deel; Men forskellig var Maaden især; thi Hefmanden modtog Blot Kartovernes Knald, Snillet det jublende Folk.

(Seer Blaa.)

-- Vi have nyiligen i dette Blad omtalt den Gne, Officererne ere underkastede med Hensyn til Urischeden af deres Klædedragt ved Parolen, hvilket Gouvernementet godhedsfuldt har forbeholdt sig hver Dag at bestemme. Dog omtalte vi ikke Munnderingen og Overkolen, men glente at tilsoie, at Brugen af trekantede Hatte eller Gzako'er ligeledes udfordrer Vedkommendes fordeles Opmærksomhed, for ikke at forsee sig mod de givne Negler. Ifolge H. S. Majestæts Parolbefaling, er det tilladt for Officerer, naar de ikke forrette Ejendeste under Gevor, at bære trekantede Hatte; men efter Gouvernementets Bestemmelse, maae Officererne heller ikke bære Hatte naar de begive sig til eller fra Krigssretter og Forhorer eller afgive Melding derom, naar de melde sig ved Parolen til Runde, uagtet denne Ejendeste forst kan begyndes samme Dags Aften, og naar de fungere som Sorgemarschaller. — Disse mange Undtagelser ere genante, uden Nutte for Ejendesten og uden at derved den attræede Egalitet

tilbetringes. Dog har en Officier ellers Intet at besille, er det maaske godt, at hans Paaklædning nodvendigen hver Dag maa give ham lidt Beskyttelse. „Mon jeg faae Ordre idag at være iflaedt Munndering, eller Overkole? Mon jeg skal tage Gzako paa, eller har jeg Lov idag til at vase mig med en trekantet Hat paa Paraden?“ tenker han, og holder begge Del i Beredstab.

— De, som endnu ikke have taget Gobelins-Tableaux i Diesyn, ville vi raade til at see disse Pragtverker i Voer-kunsten. Vi vide ikke, hvad vi mest skulle beundre, enten den Fuldenhed, Udførelsen sidner om, eller den Taalmodighed, hvormed dette kostbare, luxuriose Arbeide kun vore blosen saaledes tilendebragt. For Damer vil det vismet især have Interesse, da Talen er her om Uld og Silke. Af de opstilte Stykker, der forresten alle ere Kunstverker, tiltale os især: Salomons Dom, formedelt dets Sandhed, og: et gammeldags landligt Bryllupstog, formedelt dets Skonhed og levende Colorit. Ved de fleste Tableaur er opbaaet det tilsvarende Kobber. — Udstillingen er i Buingaardsræde Nr. 131, hver Dag fra 11—2 og fra 3—7. Udgangsprisen er 24 f. pr. Persona, Born det Halve. For 1 Nbd 24 f. erholdes 6 Billetter.

Sammenset fremvises for en lignende Pris, om Aftinen fra $7\frac{1}{2}$ til 9, en Samling af Schweizer-Landskaber tilligemed Almuseen og Costumebilleder i Trans-parentmalerier. Lyset ler paa de fleste af disse Billeder af en overraaende, ja hemmelige Effect. Perspektivet er fortrinligt, og i Alt, indtil det mindste Behave, er en Sandhed og Dybde, der giver det Hele en skuffende Liighed med Naturen. Fremmestlig maae vi bede Tilkuerne legge Merke til Wilhelm Tells Capel, seet ved Maane- og Fakkelskin, samt det indvendige af en Sennhytte, ophøjt af Gildstedet. Af den Kunstner, der ved den schweizeriske Nationalistik: Kiltgangen har siist, hvad han kan præstere, havde vi hellere ikke set Costumebillederne, hvoraf nogle ere sande Caricaturer og maae forskyre det behagelige Indtryk, de hidige Landskaber have gjort. —

— Under Titlen „Poetisk-politisk Nytaarsgabe“ har dette Blads Nbd. lovet at beforge en Udgave af endel poe-tiske Arbeider af den under Merket —? — bestandte og, som vi ville haabe, ikke ugunstigen bekendte Forfatter. Foruden endel af hans tidligere Digte vil Skriftet komme til at indeholde nogle nye, hoeriblandt et storre Digt: „Narrets politiske Liv.“ — Bogen, der bliver 8 Ark stor og overlades, heftet i smukt Omslag, til Subscribersne for 1 Nbd., hvorimod Begraderprisen bliver en Hjerdedeel hoiere, — vil tillige blive præget med den forevigede Johannes Hages Portrait, snukket i Staal. — Paategnede Planer eller anden Tilkendegivelse om at onse Bogen, bedes tilhilletenten Hr. Secretair i Kjunge, Bimmerskraftet Nr. 138, 2 Sal, eller Udgiveren, Lavendel-ræde Nr. 90, 1 Sal. —

Dette Blad udgaer tvende Gange ugentlig, og tilbringes Abonnenterne for 42 88 Quartal, eller 25 Numre. Man tegner sig for det enten hos Hr. Boghandlere Søf (Gothersgade Nr. 319), Klein (Bimmerskraftet Nr. 25), G. Philipson (Gothersgade Nr. 555) Reitzel (st. Kjbmagergade Nr. 6) Hr. Boger. Trier (Gothersgade Nr. 333) eller hos Red., (Lavendelstræde Nr. 90), hvor ogsaa Bidrag bedes affererede. — Redacteuren træffes almindeligt hjemme hver Formiddag til Kl. 2, og hele Søndagen. —